

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Lot te Zoar

De zon ging op boven de aarde als Lot te Zoar inkwam.

Genesis 19 : 23

'Haast, behoud u derwaarts, want Ik zal niets kunnen doen, totdat gij daarheen ingekomen zijt', zo sprak de Heere tot Lot. Dan, als Lot uit Sodom in Zoar was, zou de Heere de stad en haar inwoners gaan verderven, omdat de maat der zonde vol geworden was voor Zijn aangezicht. Voor de inwoners van Sodom zou de eeuwige nacht aanbreken. De zon ging op boven de aarde. Het scheen dat er niets aan de hand was, doch dan, als een dief in de nacht, zal het gewisse verderf hen treffen. In Lukas 17 zegt Christus dat het also zal zijn in de toekomst van de Zoon des mensen, als Hij zal komen op de wolken des hemels om te oordelen de levenden en de doden.

Die dag zal ook onverwachts komen en die dag reizen wij allen tegemoet. Hoe zal het dan met ons zijn? Lot werd verschoond. Waarom? Dat was alleen de vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog. Daar viel Lot zelf buiten en al Gods volk. Want van Adamswege was en is er geen onderscheid, wij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods. Lot mag in Gods gunst delen, terwijl de Heere de fiolen van Zijn gramschap over de inwoners van Sodom uitgiet. Dat oordeel had Lot zich ook waardig gemaakt en kende hij zich waardig door de onderwijzing van de Heilige Geest. Maar de Heere verschoonde hem hier en van het eeuwig oordeel. God zag Lot en ziet al Zijn volk in Christus aan. Hij heeft Zich tevoren in het gericht Gods om hunnentwil gesteld. Hij heeft Gods recht

genoeg gedaan, de zonde verzoend; door het bloed des kruises vrede gemaakt.

De zon ging op boven de aarde als Lot te Zoar inkwam. Toen deed de Heere zwavel en vuur van de hemel regenen over Sodom. De Heere, dat is, zegt de kanttekening, de Zoon van God Die van één Wezen, macht en heerlijkheid is met de Vader, ook Jehova genoemd, aan wie de Vader al het oordeel heeft overgegeven. Hem is de macht reeds van eeuwigheid gegeven. Als van eeuwigheid heeft hij alles volbracht, al zou Hij dit in de tijd volbrengen. Daar zijn ook de Zijnen Hem als loon op Zijn arbeid gegeven. Hij, de Zaligmaker van Zijn volk, is tevens de Rechter van hemel en aarde. Wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. O, wat zal dat onderscheid groot zijn. Zal Hij onze Rechter of Zaligmaker zijn? Is Hij nog onze Rechter? Kust dan de Zoon, opdat Hij niet toorne en wij op de weg zullen moeten vergaan, wanneer Zijn toorn ook maar een weinig zal ontbranden. Daarentegen, welzalgig zijn zij, die naar Zijn reine leer in Hem hun heil, hun hoogst geluk beschouwen. Lot had Christus' gerechtigheid toegerekend gekregen. En met de inwoners van Sodom werd afgerekend vanwege hun ongerechtigheid. En dan is er geen ontkoming meer. Is God dan ook niet barmhartig? Zijn barmhartigheid is over al Zijn werken. Hij is ook aan allen goed. Maar Hij is ook rechtvaardig, daarom, zo eist Zijn gerech-

tigheid dat de zonde, welke tegen de allerhoogste majesteit Gods gedaan is, ook met de hoogste, dat is met de eeuwige straf aan lichaam en ziel gestraft worde.

Dat vinden wij van nature niet, ook de inwoners van Sodom niet, maar dat leert de Heere nu zijn volk.

Die vallen aan Gods kant, worden het oordeel Gods waardig, zijn niet waardig dat Hij onder hun dak zou inkomen. Maar ook kunnen zij zonder God niet leven. Dat het de praktijk worden mocht in ons leven en voor Gods volk mocht blijven. Het aanklevend leven, wat kunnen wij de Heere veel aan Zijn plaats laten. Dan is er een ver afleven. Dat is tot oeer van Zijn Naam en schade der ziel.

De bruid vroeg: Trek mij, dan zullen wij u nalopen. De zon ging op boven de aarde als Lot te Zoar inkwam. Hij was uitgeleid met zijn vrouw en twee dochters. Maar van zijn vrouw lezen we in vers 26: 'En zijn huisvrouw zag om van achter hem en zij werd een zoutpilaar'. Ook zij was door de engelen bij de hand gevat en uitgeleid en had gehoord wat de Heere sprak: sta niet stil op deze ganse vlakke en zie niet achter u om. Zij zag om. Waarom?

Inhoud

Meditatie: Lot te Zoar	1
Bijbelstudies:	
Sarai, Hagar en Ismaël (2)	3
De troost der verkiezing (1)	4
Vervolgd om der gerechtigheid wil (1)	5
Ds. Piper en het 'Christen-Hedonisme' (1)	7
Kerknieuws	8
Berichten	10
Predikbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131,
2985 SC Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

*****
Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

*****
Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@kliksafe.nl

*****
Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

*****
Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland, per jaar:
Europa € 56,-
Canada \$ 98,-
Amerika \$ 85,-

*****
De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

Wel, haar hart was nog in Sodom. Zij was liever zonder God in Sodom als met Hem in Zoar. Het is het sprekende beeld van de natuurlijke mens. Uitgeleid uit Sodom, op weg geweest om de toekomstige toorn te ontvluchten en voor de plaats des behouds voor eeuwig omgekomen. Hoevelen zijn er geweest en zullen er zijn die menen dat het goed met hen staat voor de eeuwigheid, dat ze genade hebben en nabijkomende christenen zijn. Die vrezen nooit of hun werk wel waarheid is, en kunnen soms Gods ware volk benauwen. Want die staan er in eigen waarneming menigmaal buiten. Zij vrezen veel en zeggen dan: heb ik mij, o God, bedrogen, open nog intijds mijn ogen. Alleen als de Heere het geeft, mogen zij geloven. David zegt: ik zal door het zwaard des vijands niet sterven, maar leven. Lot kreeg ook geloof om de Heere te geloven en kwam te Zoar in. Lots vrouw kwam om en zij werd een zoutpilaar. Haar ontzielde lichaam heeft daar gestaan als teken van Gods rechtvaardige straf en als voorbeeld ter waarschuwing, ook voor ons. Christus zegt: 'Gedenk aan de vrouw van Lot'.

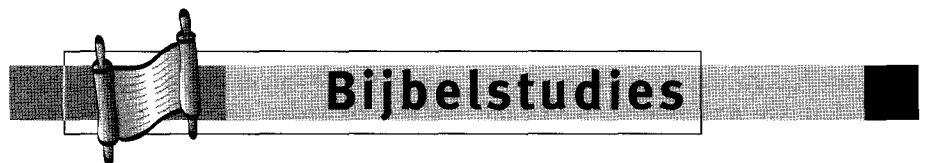
Dat de Heere ons geve de genade van Lot, hij heeft zich gehaast om in het Zoar der behoudenis aan te komen. Zoar is een beeld van Christus, de enige plaats der behoudenis. Rom. 8 : 1: 'Zo is er nu dan geen verdoemenis voor degenen die in Christus zijn.' En gelijk Zoar klein, veracht en niet in aanzien was, zo is Christus dit voor ons van nature en bij de wereld ook. Hij was veracht, de onwaardigste onder de mensen.

Hij wordt voor Gods kinderen begeerlijk, de schoonste van alle mensenkinderen. Hij is de Zon der gerechtigheid onder Wiens vleugelen genezing is. Hij is gegeven als een verberging tegen de wind en een schuilplaats tegen de vloed van Gods toorn. Lots vrouw kwam tot bij Zoar en Lot kwam in Zoar.

De Heere zegene daartoe zijn Woord aan onze harten, opdat het niet eenmaal tegen ons getuige, maar het een reuke mocht zijn des levens en een kracht Gods tot zaligheid.

Yerseke,

ds. Chr. van der Poel

Sarai, Hagar en Ismaël

Genesis 16: 1-6

(2) Geloofsbeproevingen en geloofsoefeningen

Abram en Sarai hebben dus moeten ervaren dat het geloof beproefd wordt. Ook Christus Zelf heeft dat getoond bij de Kananese vrouw (Matth. 15:21-28). Steeds zei Hij dat het niet voor haar was. Hij was alleen gekomen voor de verloren schapen van het huis van Israël en daar hoorde zij niet bij. Zij hoorde niet bij de kinderen, maar bij de hondkens en die behoorden het brood der kinderen niet te ontvangen. Maar die vrouw liet niet los en greep de Heere aan op Zijn eigen woord: "De hondkens eten ook van de brokskens die er vallen van de tafel." Zie, dat is nu geloof. Geloof, dat het meest uitschittert in de beproeving. In de

geloofsbeproevingen liggen de geloofsoefeningen. En wat is nu geloofs-oefening? Dat alle steunsels ons ontvallen en dat er niets overblijft dan het naakte Woord van God, dan de trouw van God. Dat was de les voor de Kananese vrouw. Zij heeft die les verstaan. Dat moest nu ook de les zijn voor Abram en Sarai. Dan zien we zo duidelijk dat de Heere het geloof steeds opnieuw beproeft. Bij Abram deed de Heere dat. Hij doet het bij al Zijn kinderen. En dan gaat het er soms zo diep door. Maar de Heere doet het opdat Hij alleen de eer zou ontvangen en het wonder alieen zou overblijven.

De moeilijkheid om op de Heere te wachten

In de beproeving is gebleken wie

Abram in zichzelf was en bleef. En zo is het met al Gods kinderen in de beproevingen. We zagen dat de beproeving voor Abram die kinderloosheid betekende. Sarai heeft gedacht dat zij met haar onvruchtbaarheid de vervulling van Gods belofte in de weg stond. Abram en Sarai zullen er samen om gebeden hebben dat God Zijn belofte vervullen zou. Ze zullen er samen op gehoopt hebben. Maar het werd al onmogelijker en nu was het, menselijk gezien, helemaal hopeloos geworden. Sarai heeft zich er bij neergelegd dat zij geen kind zou krijgen. Ze was nu eenmaal boven haar jaren gekomen. Het kon niet meer. Maar Sarai heeft zich er *niet* bij neergelegd dat Abram geen kind zou krijgen. De Heere had het toch *aan Abram* beloofd? Hoe moest die belofte nu ooit vervuld worden? Door middel van Sarai kon het niet meer. Welnu, in die situatie viel de naam van Hagar. Laat Gods belofte dan vervuld worden door middel van Hagar. Sarai wilde dus de Heere als het ware een handje helpen. O, wat is het moeilijk te wachten wat de Heere doet. Wat zitten we er zelf toch spoedig tussen.

Het verschil tussen een zwak geloof en een klein geloof

Er is verschil tussen een zwak geloof, een klein geloof en het ongeloof. Het ongeloof gelooft God niet op Zijn eigen Woord. Maar moeten we verschil maken tussen het zwakke geloof en het kleine geloof? Vaak worden die twee door elkaar gebruikt. Iets dat klein is, dat is meestal tegelijk ook zwak. Toch zouden we verschil kunnen maken tussen een zwak geloof en een klein geloof. Onder een *zwak geloof* kan men verstaan het beginnende geloof van Gods kinderen. Als de Heilige Geest het geloof werkt in het hart, dan is het leven des geloofs in de mens doorgaans een proces. Er is een begin, een voortgang, maar ook een voleinding, straks als het geloof overgaat in aanschouwen. Gods Woord spreekt dan ook over een opwassen in de genade en in de kennis van Christus (2 Petr. 3:18). In het begin van het nieuwe leven is het geloof vaak nog zo zwak, het moet opwassen en sterker worden. Daartegenover is het *klein geloof*, zoals de Schrift daarover spreekt, niet klein en zwak te noemen omdat het nog maar in de kinderschoenen staat, zoals het eerst beginnende geloof. Het klein geloof is een geloof dat al iets ervaren heeft van de grote kracht van

het geloof. Dat iets gesmaakt heeft van de kracht van Gods beloften en van de gemeenschap met God in Christus. Dan zijn er dus al geloofsoefeningen geweest. Maar het klein geloof wordt klein geloof genoemd, omdat het die kracht van het geloof en van Gods beloften en van het smaken van Gods gunst en gemeenschap als het ware heeft laten overwoekeren door de zwakheden van het vlees en door de macht van het ongeloof. In het geestelijke leven is er die strijd tussen de oude en de nieuwe mens. Soms ligt de nieuwe mens boven, maar soms de oude mens. En als die oude mens boven ligt, dan gaat het geloof eronder. Daar hebt u dan het klein geloof. Dat kan er zijn in het leven van Gods geofende volk.

Het voorstel van Sarai

Hoe was het nu bij Abram? Bij Abram en Sarai was er sprake van een klein geloof. Zij hadden de kracht van Gods beloften mogen ervaren. Abram had bijzondere Godsontmoetingen doorleefd. Door het geloof had hij zich mogen vastklemmen aan de belofte Gods. Abram en Sarai hebben verlangd naar de vervulling van die belofte. Dat blijkt uit alles. Maar waaruit bleek nu hun klein geloof? Wel, zij gingen te rade met vlees en bloed. En het gevolg? Zij liepen vooruit op Gods tijd. Zij gingen buiten Gods weg. Als het geloof werkelijk geloven mag, dan mag het alles aan de Heere overlaten, zowel de *tijd* waarop de Heere Zijn belofte vervult, als de *weg* waarin de Heere dat doet. Abram en Sarai wilden de Heere echter een handje helpen. Dat deed Rebekka later ook, toen zij Jakob

adviseerde zich voor te doen als Ezau. Zo deed Sarai hier een voorstel aan Abram: "Ga toch in tot mijn dienstmaagd, misschien zal ik uit haar gebouwd worden."

Sarai gaf dus haar dienstmaagd Hagar aan Abram. Dan kon Abram een kind verwekken bij Hagar. Volgens de oude, oosterse en heidense wetten kon dat. Dan gold dat kind als een kind van Abram en Sarai. Maar volgens de wet des Heeren kon dat niet. Haar voorstel zal Sarai veel hebben gekost. Maar het ging haar om de vervulling van de belofte Gods. Dat moeten we in het oog houden. Maar dat neemt niet weg dat zij hier speelde met vuur. Zij handelde hier tegen de wil des Heeren en tegen de instelling van het huwelijk: die twee zullen tot één vlees zijn. Die twee, daar mag dus geen derde tussen komen. Als er een derde tussenkomt, dan wordt de huwelijksband verwoest. Vanwege de hardigheid des harten liet de Heere onder het Oude Testament polygamie toe, en dat de man zijn vrouw wegzond, zoals Christus later heeft gezegd, maar wat heeft die praktijk veel ellende teweeggebracht. Sarai ging in tegen Gods instelling. Zij trad buiten de huwelijksorde. Vandaag is dat aan de orde van de dag. Als het gaat over het zevende gebod, dan lijkt het wel alsof alle remmen los geslagen zijn, alsof mensen zich als beesten kunnen gedragen. Maar overal in onze samenleving is te merken hoeveel ellende dat teweegbrengt. Ook Abram en Sarai hebben dat moeten ervaren tot hun verdriet.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckveld

Bericht van het Deputaatschap voor Israël

Nu de situatie in het land Israël door de strijd met de terroristenbewegingen van Hezbollah in het noorden en van Hamas in het zuiden opnieuw zorgelijk is, willen we oproepen tot gebed om wijsheid voor de Israëlische regering en om Gods bewaring en zegen over het werk dat vanuit onze gemeente vooral in Noord-Israël en met name door de familie Dekker, mag plaatsvinden.

In het Reformatorisch Dagblad hebt u kunnen lezen hoe onder anderen onze vrienden Albert en Ruth Nessim in Nahariya de raketinslagen ervaren en hoe hun huisgemeente, waar wij bij ons verblijf in Israël altijd mogen voorgaan, niet meer samen kan komen.

Daar er overal gezinnen uit het noorden wegvluchten en elders opgevangen moeten worden en de gewelddadigheden een nog niet te overzien aantal slachtoffers en gewonden veroorzaken, deelt het Deputaatschap voor Israël mee dat er steun zal worden verleend waar nodig en dat gelden hiervoor kunnen worden overgemaakt voor het 'Fonds Noodhulp'. Het gironummer is 338952, t.n.v het Deputaatschap voor Israël. Vermeld s.v.p. bij uw bijdrage: 'Fonds Noodhulp'.

De troost der verkiezing

(1)

Het ligt niet in onze bedoeling in deze serie artikelen een diepgaand theologisch betoog te houden over het leerstuk van de verkiezing en de verwerping. Daar is immers in de loop van de eeuwen al veel over geschreven en gehandeld. Denk alleen maar aan de bekende Dordtse Synode. Het is onze bedoeling te proberen voor jong en oud uit te leggen welke belangrijke plaats het leerstuk van de verkiezing en verwerping inneemt binnen de oude gereformeerde leer, maar ook binnen de leer van onze Gereformeerde Gemeenten. Tevens hoe deze dingen gestalte krijgen in het leven van Gods volk, waarvoor dit leerstuk een bron mag vormen van onuitsprekelijke troost en blijdschap.

Voor velen een struikelblok

Het leerstuk van de verkiezing en de verwerping is van ouds voor velen een struikelblok geweest. Wanneer wij eerlijk met onszelf omgaan dat is het voor een mens van nature eigenlijk altijd een struikelblok. Het gaat hier immers over de *vrijmacht* van God. Dat wil zeggen dat God bepaalt wie er zalig zullen worden en wie niet. Maar dat niet alleen. Hij heeft dat reeds van eeuwigheid bepaald zonder aanzien des persoons. Dus de verkiezing en verwerping is een daad van Gods soevereiniteit. God mag met de mens doen wat Hij wil. En dat is een zaak die ons mensen eigenlijk dwars zit. Dat is niet nieuw, maar is altijd al zo geweest. Denk maar aan het bekende hoofdstuk uit de Romeinenbrief waar Paulus schrijft over de vrijmacht Gods: *“En niet alleenlijk deze, maar ook Rebekka is daarvan een bewijs, als zij uit een bevrucht was, namelijk Izaak, onze vader. Want als de kinderen nog niet geboren waren, noch iets goeds of kwaads gedaan hadden, opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast bleve, niet uit de werken, maar uit de Roepende; zo werd tot haar gezegd: De meerdere zal den mindere dienen. Gelijk geschreven is: Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik*

gehaat. Wat zullen wij dan zeggen? Is er onrechtvaardigheid bij God? Dat zij verre. Want Hij zegt tot Mozes: Ik zal Mij ontfermen, diens Ik Mij ontferm, en zal barmhartig zijn, dien Ik barmhartig ben. Zo is het dan niet desgenen, die wil, noch desgenen, die loopt, maar des ontfermenden Gods” (Rom. 9 : 10-16).

Dus hieruit blijkt wel duidelijk dat er niets nieuws is onder de zon. Wij mensen kunnen God niet vrij laten in Zijn doen. Wij denken toch altijd nog dat er enige waarde of verdienste ligt in onze werken. Wanneer wij ons leven afmeten aan de “wereld”, dan denken we toch altijd nog dat we beter zijn en meer rechten hebben. En wanneer het leerstuk van de verkiezing en de verwerping tegen mij zegt: u of jij bent even ver bij God vandaan als alle andere mensen, dan zit mij dat dwars. Ja, wanneer het zelfs tegen mij zegt: het zou nog wel eens kunnen gebeuren dat de “wereld” je nog voorgaat in het koninkrijk der hemelen, dan erger ik mezelf daar helemaal aan. Dan komt toch al vlug de gedachte bij mij op: is er dan onrechtvaardigheid bij God?

Weer een andere gedachte is, over dit leerstuk te zwijgen omdat de verkiezing en verwerping ten diepste een verborgen besluit Gods is. De Heere zegt immers in Zijn Woord dat verborgen dingen zijn voor de Heere onze God en de geopenbaarde voor ons en onze kinderen. Wij hebben te maken met de geopenbaarde wil van God en die zegt ons dat wij ons moeten bekeren en leven. En daar moeten we ons op richten. Een bijkomend argument dat men hiervoor gebruikt is dat de leer van de verkiezing en verwerping zorgeloze en goddeloze mensen zou maken. Immers, wanneer ik verkoren ben tot de zaligheid dan kom ik er toch wel en wanneer ik niet verkoren ben dan kom ik er toch nooit al zou ik mezelf krommen als een bieze.

Dat er goddeloze en zorgeloze mensen zijn, dat is helaas maar al te waar. Maar dat de leer van de verkiezing en de verwerping daarvan de oorzaak zou zijn, is toch Godonterend om dat te

stellen. Immers, de Heere spreekt er Zelf over in Zijn Woord. Denk maar aan Romeinen 9. Daarom, de oorzaak van de ergernis die deze leer in ons leven veroorzaakt, moeten we niet bij die leer of bij God zoeken, maar die moeten wij bij onszelf zoeken. Die wordt veroorzaakt door ons hoogmoedige bestaan, dat weigert voor God te bukken en God vrij te laten in Zijn doen. Wij willen God ter verantwoording roepen. Maar dan zegt Paulus: *“Maar toch, o mens, wie zijt gij, die tegen God antwoordt? Zal ook het maaksel tot degene, die het gemaakt heeft, zeggen: Waarom hebt gij mij alzo gemaakt? Of heeft de pottenbakker geen macht over het leem, om uit dezelfde klomp te maken, het ene vat ter ere, en het andere ter onere? En of God, willende Zijn toorn bewijzen, en Zijn macht bekend maken, met veel lankmoedigheid verdragen heeft de vaten des toorns, tot het verderf toebeleid; en opdat Hij zou bekend maken de rijkdom Zijner heerlijkheid over de vaten der barmhartigheid, die Hij te voren bereid heeft tot heerlijkheid?” (Rom. 9:20-23).* Wat zou het groot zijn wanneer dit leerstuk voor ons een bron zou worden van verwondering en troost.

De Dordtse Leerregels

Laten we eens bezien wat onze vaders over dit leerstuk hebben geschreven in de Vijf Artikelen tegen de Remonstranten (I,6,7): *“Dat God sommigen in den tijd met het geloof begiftigt, sommigen niet begiftigt, komt voort van Zijn eeuwig besluit. Want al Zijn werken zijn Hem van eeuwigheid bekend (Hand. 15:18), en Hij werkt alle dingen naar den raad van Zijn wil (Ef. 1:11). Naar welk besluit Hij de harten der uitverkorenen, hoewel zij hard zijn, genadiglijk vermurwt en buigt om te geloven; maar degenen die niet zijn verkoren, naar Zijn rechtvaardig oordeel, in hun boosheid en hardigheid laat. En hier is het dat zich voornamelijk voor ons ontsluit die diepe, barmhartige en evenzeer rechtvaardige onderscheiding der mensen, zijnde in evangelijke staat des verderfs, of het besluit van verkiezing en verwerping, in het Woord Gods geopenbaard. Hetwelk, evenals het de verkeerde, onreine en onvaste mensen verdraaien tot hun verderf, alzo den heiligen en godvrezenden zielen een onuitsprekelijken troost geeft. Deze verkiezing is een onveranderlijk voornemen Gods, door hetwelk Hij*

vóór de grondlegging der wereld een zekere menigte van mensen, niet beter of waardiger zijnde dan anderen, maar in de gemene ellende met anderen liggende, uit het gehele menselijk geslacht, van de eerste rechtheid door hun eigen schuld vervallen in de zonde en het verderf, naar het vrije welbehagen van Zijn wil, tot de zaligheid, uit louter genade, uitverkoren heeft in Christus, Denwelken Hij ook van eeuwigheid tot een Middelaar en Hoofd van alle uitverkorenen, en tot een Fundament der zaligheid gesteld heeft. En opdat zij door Hem zouden zalig gemaakt worden, heeft Hij ook besloten hen aan Hem te geven, en krachtiglijk tot Zijn gemeenschap door Zijn Woord en Geest te roepen en te trekken, of met het ware geloof in Hem te begiftigen, te rechtvaardigen, te heiligen, en in de gemeenschap Zijns Zoons krachtiglijk bewaard zijnde, ten laatste te verheerlijken, tot bewijzing van Zijn barmhartigheid en tot prijs van de rijkdommen Zijner heerlijke genade. Gelijk geschreven is: God heeft ons uitverkoren in Christus, vóór de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde; Die ons te voren verordineerd heeft tot aanneeming tot kinderen, door Jezus Christus in Zichzelve, naar het welbehagen van Zijn wil; tot prijs der heerlijkheid Zijner genade, door welke Hij ons begenadigd heeft in den Geliefde (Ef. 1:4-6). En elders: Die Hij te voren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt (Rom. 8:30)."

Uit het bovenstaande is wel duidelijk van hoe groot gewicht de leer der verkiezing en verwerping is. Het is de diepste wortel van de zaligheid van de Kerk. Was er geen verkiezing tot de zaligheid, het was voor goed verloren. Er wordt immers gesproken over een even gelijke staat des verderfs waarin alle mensen verkeren. Het ganse menselijke geslacht ligt verloren voor God. En dat, omdat allen van de eerste rechtheid door hun eigen schuld vervallen zijn in zonde en verderf, en daarom naar het rechtvaardig oordeel Gods de toorn Gods tegen de zonden zouden moeten dragen.

De zaligheid ligt vast

Maar nu dat eeuwige wonder van die diepe, barmhartige onderscheiding der

mensen. God ging onderscheid maken waar geen onderscheid was te vinden. Een zekere menigte van mensen heeft Hij verkoren tot de zaligheid. Enkel en alleen naar het vrije van Zijn welbehagen. Enkel en alleen uit genade. Enkel en alleen in Christus, Die Hij als een Middelaar en Hoofd, maar ook als het Fundament van de zaligheid heeft gesteld. O, hoe vast ligt toch de zaligheid van de Kerk in God! Hij heeft haar van eeuwigheid liefgehad en Christus heeft Zich Borg gesteld opdat dat welbehagen Gods door Zijn hand, op grond van recht en gerechtigheid zou kunnen voortgaan.

Maar nu moet die zaligheid in de tijd uitgewerkt gaan worden in de harten van de verkorenen des Vaders en de gekochten met het bloed van Christus. Daar zeggen onze vaders van: dat God sommigen in de tijd met het geloof begiftigd en sommigen niet. God gaat dus mensen in de tijd begiftigen met het geloof. Daar wordt natuurlijk het ware, zaligmakende geloof mee bedoeld. Eerst willen we dan een volgende keer D.V. graag bezien wat eigenlijk het geloof in Zijn Wezen is.

Veen,

ds. P. Melis

Vervolgd om der gerechtigheid wil

'Zalig (zijn) die vervolgd worden om der gerechtigheid wil...'

Mattheüs. 5:10

(1)
Een berichtje in de krant. Ergens in Vietnam werd een voorganger van een kleine, christelijke gemeente gearresteerd in opdracht van de communistische autoriteiten. Voor de ogen van zijn dorpsgenoten werd zijn baard in brand gestoken om hem te vernederen. Daarna werd hij afgeranseld en weggevoerd als een stuk vee. Na maanden zoeken kwam zijn vijftienjarige dochter te weten waar haar vader gevangen werd gehouden. Ze reisde drie dagen en kreeg toestemming hem een uur te spreken. Erbarmelijk waren de omstandigheden waarin ze haar vader met nog acht en zestig andere christenen vond. Klaagde haar vader? Hij zei tegen haar: Geef God de eer, verloochenen Hem nooit, en studeer hard! Ze kon goed leren, maar haalde het examen niet. De schoolleiding had namelijk van hogerhand de opdracht gekregen haar te laten zakken. De reden was: ze is een christin. Nu werkt ze als dienstbode om haar zieke moeder en vijf broertjes en zusjes van eten te voorzien. 's Middags is het gezin bijéén voor de maaltijd. Dan wordt er uit de Bijbel gelezen en gesproken over God en Zijn dienst, en gebeden voor vader, ver weg in de gevangenis. Maar: alles in stilte, in het geheim, want hun gangen worden nauwkeurig nagegaan.

Zo maar een berichtje. Vindt u het niet aangrijpend en ontroerend? Bedenk dat er nú, terwijl u dit leest, duizenden en duizenden christenen vervolgd worden om der gerechtigheid wil. Nú, terwijl velen van ons zich als vakantie-gangers verspreid hebben over Nederland, Europa en zelfs wel wereldwijd... Wie durft er – om maar wat te noemen – nog te zeuren dat het al weer leedsdienst is? Wie heeft ooit echt gewaardeerd dat we eigen scholen hebben? En wie... Ach, het is maar om elkaar op te scherpen. Om onszelf eens af te vragen of er een zweem van waar christendom bij ons is. En om eens in een paar artikelen na te gaan wat Gods Woord over de vervolging van Gods kinderen zegt. Tenminste, om iets daarvan na te gaan. Iets over Mattheüs 5:10. Daarna enkele voorbeelden uit het Oude en Nieuwe Testament. Dan iets over de vervolging die er geweest is in Nederland, Engeland en Frankrijk, om daarna de lijn kort door te trekken naar het heden. God gebiede er Zijn zegen over. Opdat ook onder ons de genade gevonden werd, waartoe wordt opgewekt in Hebr. 13:3: "Gedenkt de gevangenen, alsof gij medegevangen waart; [en] degenen die kwalijk behandeld worden, alsof gij ook zelve in het lichaam (kwalijk behandeld) waart." Gevangenen zoals die vader, die in een vunjige kerker

tegen zijn lieve dochter zei: Geef God de eer, en verloochen Hem nooit. En studeer hard. Dat zei hij óók.

Zevenmaal en tweemaal

Zevenmaal klonk uit Jezus' mond: Zalig zijn...! Daarbij noemde Hij zeven namen als zeven zuivere kentekenen van het zaligmakend werk van Gods Geest: de armen van geest, die treuren, de zachtmoedigen, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, de barmhartigen, de reinen van hart en de vreedzamen. Zeven namen die ook wijzen naar de volheid en de volkomenheid van Gods verbondswerk dat Hij in Christus verheerlijkt aan de uitverkorenen. Namen dus die dienen tot toetsing van eigen hart en leven. Want hoewel niemand zalig is óm de kentekenen, zal ook niemand zalig zijn zónder die kentekenen. Daarom mag de bede wel zijn: 'Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden' (Ps. 43:3a). Want het ware geloof leeft niet bij beschouwing en conclusie, maar bij het levend getuigenis van Gods Geest in het hart.

Zevenmaal een zaligspreking. En toch... daarna klinkt nog tweemaal: Zalig! (Mt. 5:10,11). Deze laatste twee zaligsprekingen horen bijéén en vormen samen met vers twaalf de achtste zaligspreking. Tussen de eerste zeven en de achtste is een opmerkelijk verschil. In de eerste zeven zaligsprekingen leert Jezus wat God door genade in het hart werkt én hoe de vrucht daarvan naar buiten openbaar wordt. In de laatste zaligspreking wijst Jezus echter aan wat de mens der zonde werkt. Opeens legt Hij er de volle nadruk op dat die armen van geest, die treurende, die zachtmoedigen, enz. verkeren op vijandelijk gebied. Nee, dat is geen misschien, maar vast en zeker, want ook dít is hun naam: die vervolgd worden. De vijandschap is gezet! De verzenen van de slang zullen worden vermorzeld (Gen. 3:15). Evenwel: Zalig zijn zij! De hel zal er tegen woeden, de wereld vindt het dwaasheid en vlees en bloed zal er nooit voor buigen. Maar het is en blijft een gezegende verborgenheid van het Koninkrijk der hemelen.

Volgers en vervolgd

Zalig zijn die vervolgd worden – met deze woorden besluit de Heere de zaligsprekingen van de bergrede, en breidt het uit in de verzen 10 t/m12. Alsof Hij zeggen wil: Ik zal ze van dood levend maken en ze lokken. Ik

zal ze vernieuwen door Mijn Geest en trekken met koorden van goedertierenheid. Maar ook zal Ik ze in de woestijn voeren. Ja, zij zullen door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods. Alzo is de wil en het welbehagen van Mijn Vader!

Die vervolgd worden... Velen zijn er die volop zeggen dat zij Jezus zullen volgen, maar Hij antwoordt hen, ook hier: Wie bouwt een toren en overrekenet niet eerst de kosten? De vossen keren na hun strooptocht terug naar hun hol, en de vogelen des hemels hebben een plaats om te schuilen, maar Ik heb niets waarop Ik Mijn hoofd neerlegge. Bedenk, vriend, dat het met u niet anders zal gaan!

Ook zijn er die zeggen Hem zeker te zullen nawandelen, maar vooraf nog wat uitstel vragen in verband met zaken van grote ernst. Immers, zal men niet eerst zijn vader mogen begraven? Behoort dat niet tot de hoogste kinderplicht? Heere, laat ons dat toe! Wacht op ons, voordat U naar de overzijde van het Meer van Galilea gaat! Maar Hij antwoordt hen en zegt: 'Volg Mij, en laat de doden hun doden begraven' (Mt. 8:22). Volg Mij, onvoorwaardelijk en zonder enig beding. Want zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis dagelijks op (Lk.9:23). Meen niet dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard (Mt.10:34). Weet dat die Mij volgen, vervolgd zullen worden. Die achter Mij gaan ten leven, zullen nagejaagd worden ten dode. De barmhartigen zal men niet barmhartig zijn. De zachtmoedigen zullen hard en wreed worden behandeld. Tegen de reinen van hart zal liegende alle kwaad gesproken worden, en... tegen de vreedzamen zal men in bittere vijandschap uitgaan.

Om der gerechtigheid wil

Vervolgd worden om der óngerechtigheid wil - omdat er misdaden zijn gepleegd, en de overheid een wreester is tot straf degenen die kwaad doet (Rom.13:4). Vervolgd worden - omdat er jaloersheid, onverdraagzaamheid en twist is. Vervolgd worden - in tijden van oorlog en allerlei gruwelijk geweld. Want de mens is van nature een hater van God en van zijn naaste, zodat de één de ander najaagt, en de ander vlucht voor de één.

Jezus spreekt echter over vervolgd worden om der gerechtigheid wil. Alleen zúlke vervolgd worden spreekt Hij

zalig. Daarbij gebruikt hij met nadruk dezelfde woorden als in de vierde zaligspreking, waar het gaat over degenen die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Het zijn dezelfde soort mensen, wil de Heere zeggen. Mensen die om Zijntwil delen in die twee grote weldaden van het genadeverbond: de rechtvaardigmaking en de heiligmaking. Twee weldaden, die wel onderscheiden worden, maar niet te scheiden zijn. Daarom noemt Jezus ze beiden met dezelfde naam: de gerechtigheid.

Kent u die honger en dorst naar de gerechtigheid? Dat vurige verlangen om te mogen delen in de gerechtigheid van Christus? Een noodzakelijkheid die zó sterk in het hart kan leven, dat Jezus het vergelijkt met de pijn van een scherpe honger en de kwelling van een brandende dorst. Want tenzij de Zon der gerechtigheid op zal gaan, zal er een rechtvaardig omkomen overblijven in het land van de schaduw des doods. Welk goed er ook mag wezen, het doet geen nut ten dage der verbolgenheid. Alleen deze gerechtigheid redt van de dood!

In de achtste zaligspreking doelt de Heere echter op de ándere zijde van de gerechtigheid, zoals we daarvan lezen in Zondag 33. En zoals we daarvan zingen (Ps. 105:24):

*Die gunst heeft God Zijn volk bewezen,
Opdat het altoos Hem zou vrezen,
Zijn wet betrachten, en voortaan
Volständig op Zijn wegen gaan.*

Dan gaat het dus over het dóen van de gerechtigheid, zoals dat in handel en wandel van Gods kind openbaar wordt. Bij de dankende farizeeër voor in de tempel was dit niet te vinden, maar wel bij de hongerende en dorstende tollenaar, die van verre stond. De rijke jongeling wist van het spoor van Gods geboden in wezen niets, maar de discipelen werden verwaardigd (ondanks al hun struikelen en duikelen) Jezus te volgen. Wat Ezau verwierp, werd door Jakob gezocht. Wat Jozef moest haten, wilden zijn broeders niet laten. Toen Orpa wederkeerde, kleefde Ruth aan. Wat door Elia werd beleden, werd door Achab bestreden. Wat Baruch schreef, werd door Jojakim verbrand. Toen de drie jongelingen niet bogen, werd een hel voor hen bereid. Omdat Johannes de zonde bestrafte, eiste Herodias zijn hoofd.

Die vervolgd worden om der gerechtigheid wil. Om Zijntwil, Die in de

nacht in welken Hij verraden werd, gesproken heeft tot Zijn Vader: "Ik heb hun Uw Woord gegeven, en de wereld heeft hen gehaat, omdat zij van de wereld niet zijn, gelijk als Ik van de wereld niet ben" (Joh. 17:14). Ze zijn van de wereld niet, anders zou de wereld het hare liefhebben. Ze zijn van de wereld niet, omdat ze uit de wereld zijn uitverkoren (Joh. 15:18b,19). Ze worden gehaat om Christus' wil, Die alles gedaan heeft om hunnentwil. Want ook állen die godzaliglijk willen leven in Christus Jezus, die zullen vervolgd worden (2 Tim.3:12).

Voelen we ons op ons gemak in de wereld? Kunnen we ons nog zo goed verenigen en vermaken met de wereld?

Hebben we geen last van de wereld in ons hart, in ons huis en op de erve der kerk? Zijn we er ooit achter gekomen dat we ondanks ons gedoopt voorhoofd van nature behoren tot de wereld? (Joh. 16:8). Eeuwig wonder als vrije genade in ons leven gaat heersen. Als tussen wieg en graf geleerd wordt, dat het eeuwig beter is door Christus geliefd te zijn, dan door de wereld. Maar... hoe komt het dat de kostelijke kinderen Sions doorgaans met de aarden flessen gelijk gerekend worden? Hoe komt het dat er zoveel hoogmoedige twist en valse vrede is? *(wordt vervolgd)*

Barneveld,

ds. C. Hogchem

Ds. Piper en het 'christen-hedonisme'

(1)
Publicaties van de Amerikaanse predikant John S. Piper genieten groeiende belangstelling. Uitgeverij De Banier publiceerde de vertaling van een boek van Piper met als titel *Verlangen naar God*. Daarin typeert Piper zichzelf als christen-hedonist. Het christelijk opinieblad *Koers* bracht eerder dit jaar een interview met hem. Daar stond als kop boven: "Geschapen om van God te genieten". Met een link naar de eerste vraag van de Westminster Catechismus.

Piper staat tevens te boek als iemand die zich sterk verbonden weet met de puriteinen. De website van de Evangelische Omroep vestigt ergens de aandacht op het belang van het gedachtegoed van het puritanisme. Zij herinnert daarbij aan de namen van John Owen, Jonathan Edwards en George Whitefield. Tevens noemt zij Charles Haddon Spurgeon en Martyn Lloyd-Jones als behorende tot dezelfde categorie. En de site betitelt James I. Packer en John Piper als "belangrijke puriteinen in de twintigste eeuw".

Als iemand tegelijk christen of puritein heet, én hedonist, lijkt het de moeite waard daar aandacht aan te schenken. Dit eerste stukje schrijft over de vraag wat onder hedonisme valt te verstaan. De tweede bijdrage stelt aan de orde of het zich anno 2006 nog altijd manifesteert. Het derde arti-

kel maakt een paar opmerkingen over het begrip genieten in de Bijbel. In de vierde bijdrage komt de kwestie ter sprake of het een zo gelukkig vondst is om, zoals ds. Piper, te spreken over "christen-hedonisme".

Uitgangspunt

Wat betekent het begrip hedonisme? Het is afgeleid van het Griekse woord "hèdonè", dat letterlijk een zoete, liefelijke gewaarwording betekent, of genot en lust; hetzij goed, hetzij slecht. Het gaat dan ook bij hedonisme om gevoel en de plezierige ervaring daarbij. Hedonisme doet zich voor als een min of meer vanzelfsprekende levenshouding, of een bepaalde filosofische leer. Hedonisme verschijnt eveneens in de vorm van een ethische theorie.

Van geen perikoop in de Bijbel geldt wat van de Tien Geboden valt te zeggen: God schreef ze Zelf met Zijn vinger als wet op twee tafelen. Hij gaf daarmee de voor mensen geldende normen. Maar lang niet iedereen begeert zijn doen en laten te relateren aan de waarden en normen in de openbaring van God of een Opperwezen. Hedonisten zoeken de waarde van het leven, hun uitgangspunt, de grond voor hun ethiek en de norm in genot en lust.

Vertegenwoordigers

Aristippus (ca. 435 tot 356 voor Christus) is een van de eerste formele

vertegenwoordigers van deze levenshouding. Iemand uit de school van Aristippus heette een "hèdonikos". Aristippus zag lustgevoel als het hoogste goed. Het enige waarvan mensen volgens hem zeker kunnen zijn bij waarnemen en kennen, is het eigen gevoel. Daarom zouden aangename gevoelens ons doel en streven moeten vormen. Aristippus had nauw contact met minstens één van de "hetairai". Dat waren in het oude Griekenland gezelschapsdames, vaak vrijgelaten slavinnen, artistiek geschoolde vrouwen. Hoewel zij niet zomaar prostitutees waren, lag er wel enige relatie in die richting. Aristippus propageerde overigens geen onbegrensd genot en lust. Hij realiseerde zich terdege dat verslaving een negatieve uitwerking heeft. Overmatig genot kan tot pijn leiden. Hij leerde: ik heb het genot, maar het genot heeft mij niet. Niet alle mensen die "hèdonè" nastreefden, ervoeren seksualiteit en erotiek als het hoogste goed.

Zo was het hedonisme van Epicurus (341 tot 271 voor Christus) meer verijd. Ook hij geldt als pleitbezorger van het hedonisme. Hij zag lust als een middel om geestelijke rust en persoonlijk geluk te bereiken. Hij stelde geluk gelijk aan genot. Epicurus realiseerde zich dat de lustgevoelens van het lichaam meestal de sterkste zijn. Maar hij achtte die van de geest waardevoller. Voor Epicurus was het geluk – en dus ook het genot – voor wat betreft het lichaam voldoende als iemand gezond was en als de primaire (!) lichamelijke behoeften zijn bevredigd. Epicurus had een tuin. Hij had daar zijn school gevestigd. Boven de poort stond geschreven: "Vreemdeling, hier is het goed te wezen, hier is genot het hoogste goed". Maar als zo iemand binnentrad, kreeg hij brood en water toegedeeld. Omdat in deze tuin de honger niet gestimuleerd, maar bevredigd en de dorst door het drinken niet groter, maar inderdaad geleest werd. Dat leidde volgens Epicurus tot een duurzaam gevoel van welbehagen. De vraag hoe deugdelijk de theorie van Aristippus en Epicurus was, krijgt antwoord in wat vooral hun navolgers ermee deden. Hun latere Romeinse 'discipelen' vervielen vooral in gulzigheid en losbandigheid.

Verwante stromingen

Hedonisme kan vorm krijgen in materialisme, maar ook in het streven naar psychisch welbevinden. Er is tevens

sprake van esthetisch hedonisme. Dan is het genieten van schoonheid het hoogste goed. Hedonisme is een broertje van het eudemonisme. Het woord "eudaimonia" betekent letterlijk: een goede demon of geest hebben. En dat is hetzelfde als fortuinlijk zijn en geluk hebben. Zulk geluk heet dan het hoogste goed. Hedonisme is ook een zusje van utilisme. Dat begrip is afgeleid van het Latijnse woord utilis en dat betekent: nuttig. Het komt er op aan dat een mens zich zo nuttig mogelijk maakt. Het utilisme bevordert het geluk en dat is in het bijzonder het genot.

Het hedonisme en zijn familie bleven niet in de lang vervlogen geschiedenis steken. Vele eeuwen na Aristippus en Epicurus stak het opnieuw de kop op. Toen in de Verlichting –ruwweg: de 18de eeuw – de rede de toetssteen van alle waarheid werd, leidde dat tot een steeds verder gaand atheïsme op godsdienstig terrein en tot een toenemende tolerantie in geloofszaken. Maar ook de filosofie bloeide op. Op het terrein van de moraal werd gezegd twijfelachtig en bood grenzeloos genot 'zekerheid'. Binnen dat klimaat kregen hedonisme en utilisme opnieuw aandacht.

Samengevat

Ik heb aan het begin van deze bijdrage de vraag gesteld naar de betekenis van het begrip hedonisme. Er valt meer over te zeggen. Er is sprake van allerlei nuances. Hedonisme gaat ervan uit dat de mens van nature streeft naar genot. Al heel lang zwerft ook in de psychologie de opvatting rond dat alle menselijk gedrag gericht is op het verwerven van lust. Genot en lust vormen dus in het hedonisme het doel van het doen en laten. Het motief voor het zedelijk handelen ligt in eerste instantie in het fijn vinden iets goeds gedaan te hebben of te kunnen doen. Het gaat bij hedonisme om genot en lust. Maar voor de goede orde: het begrip lust heeft niet uitsluitend te maken met seksualiteit. Er is sprake van lichamelijke en mentale lust, zoals hilariteit die tot lachen brengt. Ook spel kan leiden tot lustgevoel. En bovendien kan wreed gedrag gepaard gaan met lustgevoelens. Verder kan hedonisme zich negatief uiten in het vermijden van pijn, maar ook positief. In het najagen van alles, wat een gevoel van welbehagen kan opwekken.

Als ik globaal samenvat, kom ik tot de volgende conclusie: hedonisme ziet het eigen "ik" als het hoogste goed.

Het criterium voor wat goed en kwaad is, ligt in de ervaring. Hedonisme kan niet de medemens dienen in zelfopofferende, zichzelf wegcijferende liefde, want ook naastenliefde staat in dienst van het eigen ik. Hedonisme kent geen door een hoger wezen gegeven normen en waarden voor het leven. Hedonisme kent niet een hoger wezen aan wie een mens – zelfs als dat zijn bestaan kost – de hoogste eer dient te bewijzen.

Raadsel

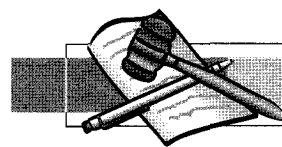
Het is duidelijk dat de boodschap van

Gods Woord en de prediking van de puriteinen haaks staan op het hedonisme, zoals hierboven getekend. Voor menige lezer zal het raadsel dat de puriteinse Piper zichzelf als christen-hedonist typeert inmiddels alleen maar groter zijn geworden. De oplossing van dat raadsel blijft nog even rusten. Volgende bijdragen richten zich op verheldering.

(wordt vervolgd)

Kampen,

G. Roos

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Groningen:
ds. J.S. van der Net te Houten;
voor Rotterdam-Zuidwijk:
ds. W. Harinck te Woerden.

DOVENDIENST OP URK

Op D.V. 19 augustus hoopt ds. A. Schot voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente op Urk, De Noord 7. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 246, gemeente OUDDORP
Regeling preekbeurten: A. Jansen, Geleedststraat 30, 3253 BE Ouddorp, tel. 0187-681643, fax 0187-681643.

VERSLAG VERGADERING

P.S. NOORDWEST 18 MEI 2006

Voorafgaand aan de vergadering is op woensdagavond een bidstond gehouden te Leiderdorp. Hierin ging voor ds. J.J. van Ekeveld, die daarbij het Woord bediende uit Ezechiël 9 : 4 en 5 en sprak over een zuchtend volk onder het oordeel. De vergadering werd geopend door ds. C. Neele namens de roepende kerk van Leiderdorp. Hij verwelkomde de afgevaardigde predikanten en ouderlingen, alsmede de afgevaardigde deputaten art. 48 DKO en belangstellenden en sprak een kort openingswoord n.a.v. 1 Kor. 15. Na het lezen van de lastbrieven vond de verkiezing van het moderamen plaats. Gekozen werden: tot preses ds. J.J. van Ekeveld, tot assessor-preses ds. M. Golverdingen, tot eerste scriba ds. W.

Visscher, tot tweede scriba ouderling C. Vonk Noordegraaf, en tot quaestor ouderling J.W. van Dijke. Daar Van Dijke tweede quaestor was, werd in zijn plaats ouderling J.H. Mauritz tot tweede quaestor gekozen. Vervolgens werden vanuit de andere particuliere synodes de groeten overgebracht.

Op onze vorige P.S. was de vraag gesteld, of het niet beter zou zijn om in verslagen over het bijwonen van andere P.S. vergaderingen, gegevens van vertrouwelijke aard en namen van apellanten weg te laten. De vergadering besloot toen deze vraag voor te leggen aan het deputaatschap Kerkrecht. Hierop is antwoord ontvangen. Het deputaatschap adviseert om in schriftelijke verslagen gegevens van vertrouwelijke aard en namen van apellanten weg te laten om het gevaar van schenden van privacy te voorkomen. Door het toevoegen van de verslagen aan de Acta is het gevaar van bekend worden niet denkbeeldig.

Vervolgens kwamen de verslagen van de afgevaardigden naar de andere P.S. vergaderingen aan de orde. In het rapport van de P.S. Zuid-West wordt melding gemaakt van de voorgenomen wijziging van de bestuursstructuur bij de SGZ-ZH. Dit raakt ook twee classes binnen onze P.S. Op verzoek van de preses licht de afgevaardigde G.H. Verweij als voorzitter van de Raad van Toezicht de situatie toe. Door bestuurs- en wetswijziging gaan er zaken wijzigen die inderdaad gevolgen kunnen hebben voor de identiteit. De Raad van Toezicht heeft een studie laten verrichten naar de mogelijkheden om de eigen identiteit zoveel als mogelijk is te waarborgen. Het verslag hiervan moet nog binnen de Raad besproken worden, maar er zijn duidelijke aanbevelingen. Hoewel het niet verkeerd is om over deze zaak op de P.S. te spreken, is het toch allereerst een zaak voor de vijf

betrokken classes. Verder wijst hij er op dat identiteit niet een zaak is die alleen door het bestuur bepaald wordt, maar veel meer door bewoners zelf en personeel. Daarbij onderstreept hij hoe belangrijk het is dat bewoners en medewerkers uit onze gemeenten in deze huizen gaan wonen en werken. Na een korte bespreking sluit de preses de discussie en stelt voor de zaak verder op de betreffende classes te bespreken.

Door het vertrek van ds. J.B. Zippo neemt ds. G. Clements uit de classis Gouda zijn plaats in, zowel bij deputaten art. 48 als 49 DKO. Voor hem wordt als nieuwe secundus uit de classis Gouda gekozen ds. J. Driessen secundus voor dept. art. 48 DKO en ds. A.B. van der Heiden voor art. 49 DKO.

Als enig punt van behandeling is de vraag gekomen of het niet gewenst is om een exemplaar van de Acta van comitézittingen c.q. besloten zittingen van de Generale Synode aan iedere kerkenraad te sturen voor het archief. Sinds 1997 is dit niet meer gebeurd. De preses deelt mee dat het deputaatschap Vertegenwoordiging en Voorlichting reeds heeft besloten om één exemplaar van de Acta van de besloten zittingen van de laatstgehouden Synode aan iedere kerkenraad toe te zenden. Het deputaatschap weet niet waarom dit de laatste jaren niet meer gebeurd is en wil in zijn rapportage aan de G.S. voorstellen om dit te blijven doen. Hiermee ontbreken echter nog de verslagen van de periode 1997-2004. De vergadering besluit om in een brief aan het deputaatschap te verzoeken of het bij zijn rapportage aan de G.S. wil vragen of zij wil besluiten om van de niet verzonden Acta van besloten zittingen alsnog één exemplaar naar iedere kerkenraad te zenden.

Het financieel verslag over het jaar 2005 en de begroting voor 2006 leverden geen vragen op. Ter dekking van de begroote kosten wordt een bijdrage van € 1,00 per lid en dooplid gevraagd.

De boeken zijn gecontroleerd en waren in orde.

Wat de positie van de tweede quaestor betreft, mede in verband met volmachtverstrekking voor de bank, werd besloten om de tweede quaestor alle bevoegdheden te verlenen behorend bij het quaestorschap, in geval de eerste quaestor uitvalt. Hij maakt echter geen deel uit van het moderamen. Zijn benoeming zal gecontinueerd worden tot de vergadering anders besluit of hij dit zelf aangeeft.

Voor de classis Gouda werd Benthuizen aangewezen als roepende kerk om D.V. op 3 mei 2007 de P.S. in vergadering bijeen te roepen te Moerkapelle.

De bidstond zal worden gehouden D.V. op 2 mei '07 in het kerkgebouw te Benthuizen, waarin de preses ds. J.J. van Eckeveld hoopt voor te gaan.

De vergadering verzocht alle kerkenraden in het gebied van de P.S. de datum van de bidstond mee te delen, met het verzoek daar rekening mee te houden bij het maken

van afspraken voor kerkdiensten.

Nadat de preses ieder bedankt had voor de medewerking, verzorging en gastvrijheid, sloot hij de vergadering met het wijzen op de ontwikkelingen in de tijd waarin we leven en de zorgen en noden op kerkelijk terrein. We hadden geen moeilijke punten te bespreken, maar dat wil niet zeggen dat er geen zorgen zijn. In het openingswoord is er gesproken over de opgestane Levensvorst en Zijn verschijning aan de kerk. Tot besluit wees hij op vers 20: maar nu, Christus is opgewekt uit de doden en is de Eersteling geworden van degenen die ontslapen zijn. De Heere geve geloof om dat te geloven. Hierna verzocht hij de assessor-preses ds. M. Golderdingen de vergadering met zingen en gebed te beëindigen. Hierna sloot de preses de vergadering.

C. Vonk Noordegraaf, tweede scriba

VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOES OP 1 JULI IN DE SIONKERK TE GOES

De vergadering wordt geopend door ds. A. Verschuure, consulent van de roepende kerk 's-Gravenpolder. Hij heet iedereen welkom en deelt mee dat de Deputaten art. 49 D.K.O. hebben toegezegd straks op de vergadering te komen. Ds. Verschuure laat zingen Ps. 43:2 en 3, hij leest Psalm 43 en gaat voor in gebed.

Eerst worden enkele zaken gememoreerd.

- Oud-diaken J. Moens van Borsssele is overleden, hij was diaken van 1970-1988. De Heere gedenke de nagelaten betrekkingen.
- Ds. J. Schipper van 's-Gravenpolder heeft een beroep aangenomen naar de gemeente van Dirksland; de bevestiging en intrede hebben inmiddels plaatsgehadt;
- Ds. C.J. Meeuse van Apeldoorn heeft een beroep aangenomen naar de gemeente van Goes;
- Ouderling S. Maljaars van Kapelle is toegelaten tot de Theologische School te Rotterdam.

De Heere zegt tot dezen; Ga, en hij gaat; en tot de anderen: Kom, en hij komt, en tot Zijn dienstknecht: Doe dat, en hij doet het. Vervolgens spreekt ds. Verschuure een openingswoord n.a.v. Psalm 43:3a: *Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden.*

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. J.W. Verweij; assessoren: ds. A. Verschuure en ds. G.J. Baan; scriba oud. S. Boogaard en quaestor oud. L.J. Goud.

Er is één ingekomen stuk: een brief van het Deputaatschap Algemene Kerkelijke Zaken betreffende de noodzaak dat ambtsdragers stukken met een vertrouwelijk karakter afgeven wanneer ze hun ambt neerleggen. Ook dient de kerkenraad erop toe te zien dat er geen vertrouwelijke informatie blijft staan op de harde schijf van de computers van oud-ambtsdragers. De preses beveelt de kerkenraden aan te handelen overeenkomstig hetgeen in deze brief staat.

De Classicale Evangelisatiecommissie deelt mee dat er twee vacatures zijn ontstaan: ds. J. Schipper is uit de classis vertrokken en ouderling S. Maljaars is toegelaten tot de Theologische School. De commissie stelt voor als voorzitter in plaats van ds. Schipper te benoemen ds. G.J. Baan te Kapelle, en als lid diaken L.M. Slabbe-koorn te Kapelle. De plaats van de secretaris zal worden ingenomen door het zittende lid ouderling P. van Vijven uit Yerseke. De classis gaat akkoord met dit voorstel. Het jaarverslag van de aangepaste catechisatie geeft geen aanleiding tot vragen. Er is een verzoek van de kerkenraad van Kapelle of er een aparte groep gestart kan worden. Een afgevaardigde vraagt voor welk niveau men de nieuwe groep wil opstarten. Ouderling P. van Vijven, die als catecheet bij dit werk betrokken is, zegt dat het gaat om een groep mensen die nu niet naar de catechisatie komt. De oorzaak daarvan is niet dat het verstandelijk functioneren te kort zou schieten, maar meer het sociaal functioneren. De classis gaat met het verzoek van Kapelle akkoord.

Door een gemeente is een zaak van kerkelijke tucht geagendeerd. De classis neemt kennis van deze zaak, hoort het advies van de Dep. art. 49 D.K.O. en besluit een commissie in het leven te roepen om de zaak te onderzoeken en rapport uit te brengen. Dit rapport zal op een vervolgvergadering van de classis worden behandeld.

De preses sluit de vergadering met het lezen van Hebr. 4:12-16, hij laat zingen Ps. 139:1 en gaat voor in dankgebed.

S. Boogaard, scriba

De Vluchtheuvel

**Landelijk bureau
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
tel. (0348) 489990**

Vertrouwde en vertrouwelijke psychosociale hulpverlening.

Voor vragen kunt u iedere werkdag tussen 10.00 en 12.00 uur bellen naar het spreekuur voor aanmelding en advies

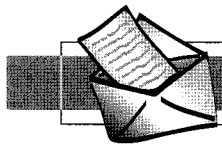
0348-489999.

Let op! Alle hulpvragen van jongeren en met betrekking tot jongeren (en kinderen) tot en met 17 jaar:

033-4753300.

Iedere werkdag tussen 08.30 en 17.00 uur.

'Help de Vluchtheuvel helpen!' Wordt donateur, voor meer informatie hierover kunt u óns bereiken op tel. 0113-213098 of stort uw gift op bankrek. nr.: 1125.06.399.

Berichten

CURSUS GRIEKS EN HEBREEUWS

Bij voldoende inschrijvingen start D.V. in het komende cursusjaar een twee-jarige post-hbo-cursus Hebreeuws en/of Grieks. Het niveau van de cursus Grieks is vergelijkbaar met het instroomniveau voor een universitaire studie theologie. De cursus wordt één keer per 2 weken op woensdagavond in Gouda (20 avonden) gegeven. De kosten bedragen € 200,- per jaar per gevolgde taal.

Opgave kan tot uiterlijk **31 augustus** plaatsvinden.

Informatiemateriaal en een inschrijfformulier kunt u opvragen bij dhr. A.W. Burghout, Zijpestraat 26, 4675 CV Sint Philipsland, tel. 0167-573118 of bij drs. J. van Mourik, Odinstraat 35, 4421 LH Kapelle, tel. 0113-344407, e-mail: jvm@kliksafe.nl.

AL AANGEMELD VOOR DE CGO?

Tot onze blijdschap kunnen we melden dat er al flink wat aanmeldingen binnen zijn voor de cursus in Amersfoort, Rijssen, Dordrecht, Goes en Gouda.

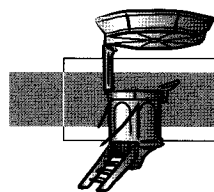
Er is echter nog ruimte voor nieuwe inschrijvers. Graag willen we ook de A2 cursisten opwekken zich op te geven voor B1. De docenten zien uit naar uw/jouw komst!

De cursisten die doorstromen naar A2 en B2 behoeven zich niet opnieuw te melden. De kosten voor de cursus bedragen € 185,- (studenten en echtparen krijgen korting).

Opgave bij: A.W. Burghout, Zijpestraat 26, 4675 CV Sint Philipsland, tel. 0167-573118) of per e-mail: bur@calvijncollege.nl.

Voor nadere informatie of overleg: J.H. Mauritz, Kamerik, tel. 0348-401978.

Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 14.30 uur ds. De Heer; Kapelle-Biezelinge 9.30 en 18.00 uur ds. Baan (onder voorbehoud) en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Leerdam 19.00 uur ds. Visscher; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Tanis; Meeuwen 14.30 uur ds. M. Karens; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. Moens en 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Meeuse en 18.30 uur ds. Terlouw; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nisse 14.00 uur ds. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. Van Manen; Oosterend-Texel (in de Maartenskerk) 11.30 en 16.30 uur stud. Labee; Oosterland 14.30 uur ds. Schreuder; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Terlouw; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 14.30 uur ds. Schipper; Oudemirdum 9.00, 11.00 en 19.00 uur ds. Van Dieren; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 uur ds. W.J. Karels; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 uur leesdienst en 18.30 uur ds. J. Karels; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. W. Harinck; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Hoogerland; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. Boogaard; Spijkenisse 16.30 uur ds. Baaijens; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Vlaardingen 18.30 uur stud. Joosse; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.00 en 18.30 uur ds. Meeuse; Wierden 19.00 uur stud. De Waard; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 9.30 uur ds. C. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 19.00 uur ds. Driessen; Zwijndrecht 9.30 uur ds. Baaijens en 19.00 uur ds. Clements; Zwolle 15.00 uur ds. L. Blok.

Predikbeurten

ZONDAG 13 AUGUSTUS 2006

Aagtekerke 8.45 en 19.00 uur ds. Paul en 11.00 uur ds. Meeuse; Aalburg 9.30 en 18.00 uur stud. Heijkamp; Aalst 14.30 uur stud. Heijkamp; Alblasserdam (in Havenkerk, Wilgenplein) 11.30 en 18.30 uur leesdienst; Almelo 18.30 uur ds. Tuinier; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. Kattenberg; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Kleppe; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Mijnders; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Melis; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.15 uur ds. Golverdingen; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur kand. Van Belzen; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 15.00 uur ds. Melis; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur ds. Van Dijk; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. B. van der Heiden;

Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Drachten 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur ds. Veenendaal; Eindhoven 10.00 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 19.00 uur ds. Schot; Enschede 10.00 en 16.00 uur stud. De Waard; Enter 9.30 en 16.00 uur ds. Van Aalst; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Silfhout en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 14.30 uur ds. Van Krimpen; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder (kerkgebouw Spoorstraat) 9.30 en 18.00 uur leesdienst en 14.00 uur ds. Silfhout; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. Schreuder; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 17.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. Hakvoort; Hooglyet 10.00 en 15.30 uur stud. Joosse; Houten 11.00 en 17.00 uur ds.

DINSDAG 15 AUGUSTUS 2006

Aalst 19.30 uur ds. Van Krimpen; Enter 19.30 uur stud. De Waard; Naaldwijk 19.45 uur ds. Bakker; Nieuw Beijerland 19.30 uur ds. W.J. Karels; Nijkerk 19.30 uur ds. Mondria; Stolwijk 19.30 uur ds. Schot; Uddel 19.30 uur ds. Mouw (bijbel-lesing); Westzaan 19.30 uur ds. F. Mulder.

WOENSDAG 16 AUGUSTUS 2006

Beekbergen 19.30 uur kand. Van Belzen; Gorinchem 19.30 uur ds. Vermeij; Goudswaard 19.30 uur ds. Moens; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Van Gelder; Herkingen 19.30 uur stud. Joosse; Hilversum 19.45 uur ds. M. Karens; Hoogeveen 19.30 uur ds. Hakvoort; Kamperland 19.30 uur ds. Terlouw; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Schipper; Kruijningen 19.30 uur ds. Mondria; Leerdam 19.30 uur ds. Hogchem; Nieuwdorp 19.30 uur ds. Schreuder; Nisse 19.30 uur ds. Van Boven; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Bakker; Oostvoorne 19.30 uur ds. Brugge; Poortugaal 19.30 uur ds. Veenendaal; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Gunst; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. De Heer; Scherpenzeel 19.30 uur ds. De Wit; Soest 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Verweij; Veenendaal 19.30 uur ds. Beens.

DONDERDAG 17 AUGUSTUS 2006

Borssele 19.30 uur ds. Silfhout; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Neele; Poederoyen 19.30 uur ds. G. Pater; Ridderkerk 19.30 uur ds. Driessen; Yerseke 14.30 uur ds. Verweij (huw.bev.); Zwijndrecht 19.30 uur ds. F. Mulder; Zwolle 19.30 uur ds. M. Karens.

VRIJDAG 18 AUGUSTUS 2006

Den Helder 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Yerseke 14.30 uur ds. Verweij (huw.bev.).

ZATERDAG 19 AUGUSTUS 2006

Urk 15.00 uur ds. Bakker (dovendienst).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur. Zaterdag tot 13.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Ook voor u staat de deur van onze evangelisatiepost open.

U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Zondag 13 augustus: 9.30 en 16.00 uur evang. G. van de Breevaart.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

"De HEERE is mijn Herder"
Psalm 23 : 1

Na een lang arbeidzaam leven en na een liefdevolle verzorging in het Zorgcentrum "Beth-San" is overleden

Adriana Cornelia Klok

draagster van de eremedaille in goud verbonden
aan de orde van Oranje-Nassau
in leven handwerkonderwijzer te 's-Gravenhage

in de leeftijd van 94 jaar.

Namens de familie,
N.J. Breedveld ex. test.

Moerkapelle, 31 juli 2006
Zorgcentrum "Beth-San"
Kerkplein 1
Correspondentieadres: N.J. Breedveld
Ravensbergweg 1
2811 GL Reeuwijk

De begrafenis heeft donderdag 3 augustus, na een rouwdienst in Zorgcentrum "Beth-San", plaatsgevonden op de begraafplaats "Westhage" te Moerkapelle.

Begrafenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

BOEDER COMFORT KLEDING

Ambtskleding
Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen- Jacquets - Pantalons
Streppantalons - Overhemden -
Stropdassen - Sokken - Overjassen
Hoeden - Schoenen

Glashorst 123a Scherpenzeel (Bezoek graag op afspraak)
Telefoon: 06-53215334 / 033-2778068 / 2589830

SERVICE AAN HUIS MOGELIJK!

KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

Stolk
orgels
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

**Identiteit
Kwaliteit!**

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

**Na-zomer? In Bakkeveen (f/r./dr
wouden bij Drachten) of
Ameland/Terschelling
chalets/stacars tot 16/11.
Huur niet (te) duur! plm. 1/2 prijs zie
www.vdsluisvakanties.nl
0512-516096**

Te huur **ruime vakantiewoning**
in **Zuid-Alberta, Canada,**
omgeving van Lethbridge.
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

NatuursteenHuis
vakmensen vertellen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen**
(voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579

v.h. Zandee & De Kuyper ook voor leveringen buiten Zeeland

BEGRAFENISVERZORGING KINA

010-458 31 12

voor Rotterdam, Krimpenerwaard, Gouda e.o.
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, Pension „De Peel”, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsse bu

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Zeeland 6 pers. bungalow.
Vrij vanaf week 34 Rustig gelegen.
Bel ons voor speciale tarieven.
Karens Recreatie 0488-442031

Wij verzorgen begrafenissen in alle
plaatsen op de Veluwe en in Rijssen
en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begrafenisvereniging
of begrafenisfonds men is aangesloten.

Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

**begrafenisverzorging
T. den Hollander**

Begrafenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

www.israelreizen.nl

D.V. 15 aug komt de Israëlgeds
Jaacov Nof naar de Adventkerk aan
de Vijftienmorgen 51
te Veenendaal om u te informeren
over het reizen in Israël.
Over veiligheid. Over de mogelijkhe-
den voor gehandicapten.
Over de mogelijkheden voor U.
Aanvang 20.00 uur
Tel 0318 - 540415

**CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR**

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04
Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rheden e.o.

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Boekenmarkt op D.V. 12 augustus
bij winkelcentrum De Hoge Wal in
Rijssen. Van 10-17 uur. Tevens boe-
kenmarkt op D.V. 19 augustus op de
markt in Staphorst. Tijd 10-16 uur.
P. Helder 0318-543570

**HELP
SLACHTOFFERS
IN ISRAËL**

Raketaanvallen hebben het
noorden van Israël zwaar
ontwricht. Huizen zijn
verwoest. Duizenden zijn
gevlucht of leven in schuil-
kelders. Veel burgers
verkeren in shock
en ziekenhuizen
liggen vol.

Help de slachtoffers en vluchtelingen met uw gift.
rechtstreeks via onze contacten in Israël

GIRO 338952

o.v.v. noodhulp Israël

Deputaatschap voor Israël

uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten

Postbus 400 3440 AK Woerden

